

5) Novela zákona o sociálnom poistení

generálny pardon: odpustenie penále a pokút pre všetkých dlžníkov sociálnej poisťovne za nezaplatené poistné na sociálne poistenie a nezaplatené príspevky na starobné dôchodkové sporenie v období pred 1.1.2010, ak do 30.4.2010 dlžník zaplatí všetky nedoplatky; SZČO nemusí podávať výpisy z daňových priznaní do sociálnej poisťovne

Zámer opatrenia: uľahčiť podnikanie pre SZČO a oslobodiť dlžníkov od platenia penále

Obsah opatrenia:

- generálny pardon:
  - dlžníci poisteného na sociálne poistenie a nezaplatených príspevkov na starobné dôchodkové sporenie majú nárok odpustenie penále za neuhradenie plnej sumy v období pred 1.1.2010
  - na získanie nároku na odpustenie penále musí dlžník zaplatiť všetky dlžné sumy poistného a príspevkov za celé obdobie poistenia pred 1.1.2010 najneskôr do 30.4.2010
  - po splnení podmienok nie je treba podávať žiadnu žiadosť, pri zaplatení dlžných súm do 30.4.2010 odpustí sociálna poisťovňa (SP) penále automaticky
  - odpustenie penále sa vzťahuje na všetkých odvodzateľov: fyzickú osobu – dobrovoľne poistenú, fyzickú osobu – samostatne zárobkovo činnú (SZČO), fyzickú osobu – zamestnávateľa a právnickú osobu – zamestnávateľa
  - za dlžné poistné sa považuje aj: poistné na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie za obdobie pred 1. januárom 2004, príspevok do fondu zamestnanosti, príspevok na poistenie v nezamestnanosti a príspevok do garančného fondu za obdobie pred 1. januárom 2004, poistné a zvýšené poistné zo zákonného poistenia zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania a zdravotné poistenie pred rokom 1995
- SZČO musia podávať výpisy z daňových priznaní do SP - informácie o období podnikania a inej zárobkovej činnosti budú obsahovať samotné daňové priznania a daňové riaditeľstvo odovzdá túto informáciu SP
- zamestnancovi, ktorý mal prerušené povinné poistenie v nezamestnanosti z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky sa toto prerušenie započíta ako obdobie povinného poistenia v nezamestnanosti
- SP by mohla vďaka generálnemu pardonu od svojich dlžníkov získať približne 6,3 mil. €, z toho 0,2 mil. € by smerovalo do jej správneho fondu
- SP už viackrát zaviedla odpustenie penále – naposledy od 1.6.2009, keď však penále odpustila iba na základe žiadosti a v odôvodnených prípadoch

Hlasy proponentov:

- V čase hospodárskej krízy sa mnoho podnikateľov ocitá v nepriaznivej finančnej situácii nie vlastnou vinou a penalizovanie tohto stavu zo strany sociálnej poisťovne by ešte viac zhoršovalo ich postavenie
- generálny pardon pomôže napríklad nemocným, ktoré majú záväzky voči sociálnej poisťovni
- zjednodušenie administratívy pre SZČO ohľadom výpisov z daňových priznaní odbremení samotných SZČO, ako aj SP

Hlasy oponentov:

- generálny pardon znevýhodňuje zodpovedné spoločnosti, ktoré platby do SP uhrádzajú v plnej výške a v určených termínoch
- plošné odpúšťanie penále aj v neodôvodnených prípadoch znižuje morálku daňových subjektov a môže zhoršiť ich platobnú disciplínu, keďže sa na pardony môžu začať spoliehať a prestanú platiť príspevky do SP
- existujú podnikatelia, ktorí sú dlhodobo ziskoví a napriek tomu sa plateniu odvodov vyhýbajú; keď vláda argumentuje zhoršenou platobnou situáciou podnikov kvôli kríze, treba stanoviť spravodlivé princípy
- generálny pardon bol zavedený nepriamou novelizáciou iného opatrenia cez pozmeňujúci návrh, čo zneprehľadňuje legislatívny systém; aj prezident vystupuje proti nepriamym novelizáciám

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené 2.12.2009 v NR SR v 3. čítaní; účinnosť od: 1.1.2010

Primárny zdroj: Novela (č. 572/2009) zákona (č. 461/2003) o sociálnom poistení

<http://www.nrsr.sk/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=3045#IIIcIt>

Navrhovateľ: Poslanci NR SR (J. Vaľová)